

М. К. Кривоноса

ЗУСТРІЧ НА ПЛОЩІ.

Фотостудія П. АРЧКОВА, м. Долинська.

НАДІЙНИЙ ЩИТ

ПЛЕНУМ ОБОРОННОГО ТОВАРИСТВА

КИЇВ, 2 листопада. (РАТАУ). Сьогодні в Жовтневому палаці культури столиці України відбувся розширений пленум Центрального комітету ДТСААФ Української РСР, на якому було розглянуто питання про стан і заходи по дальшому розвитку військово-технічних видів спорту в республіці. В роботі пленуму взяли участь неодноразові чемпіони і рекордсмени світу, Європи, Радянського Союзу, активісти — дтсаафівці, представники партійних, радянських і громадських організацій.

У доповіді голови ЦК ДТСААФ УРСР генерал-лейтенанта А. Ф. Покальчука і виступах відзначалося, що спортивна діяльність організації та клубів оборонного товариства дедалі більше сприяє підготовці молоді до захисту

Батьківщини. Тільки за останні 5 років організації ДТСААФ відігравали 1 мільйон 850 тисяч спортсменів-розрядників, у найбільших змаганнях встановлено 2 світових, 14 всесоюзних і 92 республіканських рекорди. Проводиться робота по залученню трудящих до складання норм нового комплексу «Готовий до праці і оборони СРСР».

Учасники пленуму заявляли, що комітет, первинні і навчальні організації товариства разом з федераціями з військово-технічних видів спорту та спортивною громадськістю ДТСААФ докладуть максимум зусиль, щоб новими успіхами в оборонно-спортивній роботі успішним виконанням соціалістичних зобов'язань відзначити 50-річчя утворення Союзу РСР.

„РАПОРТ ЗДАНО!“

Близько ста юнаків і дівчат Кіровоградської пачінової фабрики, сташи на 50-денну ударну трудову вахту на честь 50-річчя утворення СРСР, показують зразки комуністичної праці. Сьогодні разом з усіма виробничниками вони рапортували: соціалістичні зобов'язання взяті до Дня Великого Жовтня, виконано. З початку року виготовлено понад план 330 тисяч пар виробів.

Серед комсомольсько-молодіжних колективів попереду в змаганні бригади Анатолія Мельника та Миколи Вовченка. У ці дні комсомолки Наталка Агатієва, Марія Павловська, молодий комуніст Людмила Паркуян рапортували про виконання річного плану.

Ю. СТОРЧАК.

Передсвяткова
вахта
молоді

НА РАХУНОК ГРУДНЯ

«Вчора — рубіж новаторської норми!» — під таким девізом працюють комсомольці пересувної механізованої колони № 4 тресту «Спецільгоспмонтаж». Переглянувши свої соціалістичні зобов'язання, вони вирішили справитись з виробничою програмою ювілейного року 15 грудня.

Нині успішно здійснюються намічене. Так, слюсар-

монтажник Віктор Гуром, який працює на спорудженні корівника в колгоспі імені Шевченка, вже трудиться в рахунок третьої декади листопада.

Старанно, швидко працювали на будівництві свинарника на 2 тисячі голів у радгоспі імені Карла Маркса слюсарі-монтажники Віталій Дорошенко і

Сергій Рясін. Вони достроково здали об'єкт в експлуатацію і нині працюють на іншому в рахунок першої декади грудня.

По-ударному трудяться й інші комсомольці.

С. МАТУСЯК,
позаштатний кореспондент «Молодого комунара».
м. Долинська.

ЗАШУМИТЬ ЗЕЛЕНИЙ ГАЙ

Студенти Кіровоградського педагогічного інституту вирушили до місця праці під урочистий марш оркестру. Дендропарк зустрів їх жовтогарячим осіннім листопадом. І зразу ж закипіла робота. 350 студентів з факультету фізвиховання та фізико-математичного розчистили паркові алеї, впорядкували територію. Особливо весело і дружно трудилися студенти з групи 3«а» факультету фізвиховання.

Коли, задоволені роботою майбутні педагоги залишили «об'єкт», дендропарк неспішно змінився: 400 тендітних деревець весело тремтіло під осіннім вітром.

А. ГОНТАР,

студент Кіровоградського педінституту.

Рік видання XIII
№ 133 (1613).

4
ЛИСТОПАДА
1972 р.

Ціна 2 коп.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

МОЛОДИЙ КОМУНАР

Грудень

Орган Кіровоградського обкому АКМУ

1—

ПОЧАТОК жовтня 1941 року гармаші однієї з бригад морської піхоти зустрічали на ближніх підступах до Одеси. Стояла похмура осіння днина, та на вогневі було жарко. Вогор знахобніло рвався до міста. Не рахуючись з втратами, гітлерівці кидали в атаку поріділі полки, наділяючи їх перед цим добрими дозами спиртного.

— Швидко ж витверезуються, гади, — витираючи піт з обличчя, збуджено коментував останню рукопашну комсорг батареї Файзула Маматов.

— Ти, мабуть, і там, у себе в Намангані, в жарке узбецько літо так не впривав, як тут, від Одесою, — жартував узбецьке батарець Файзула Маматов, який був родом з-від Кобилая, що на Полтавщині.

І всі вже чекають Петрових «шпильок». А молодий назвідник, кращий гармаш батареї, не примушував себе довго чекати.

— Так, так. Спітнів наш бідний Файзула. Це ж тобі, друже, не шашлик. Ти вояк Антонеску теж повинен зрозуміти: почату гітлерівці з кулеметами — суцільний заслін, а попереду — ти зі своїм розкостистим «Полудра».

За рік до початку війни Файзула залишив рідний Наманган, ксхану дівчину, роботу в школі, про яку стільки мріяв і яку тільки-но був роз-

почав. І ось він вже в полум'ї битви...

Не встигло влягтись хвилювання, а старшина Василь Дячур, вже літній чоловік — з першого поповнення, колишній хлібороб з хутора Водяного, що в Компанієвському районі, привіз обід, свіжу армійську газету, декому й листи.

— Файзула сьогодні танцює, — піднявши високо над головою голубого консерта, весело повідомляє.

Я бачу, як спалахують очі у комсорга. То лист від його дівчини. Та його перехопив Скрипка.

на хвилину забулась гіркота врат, гіркота неминучого відступу. Та то на пкуч хвилювання. Майже з першим променям сонця над горизонтом почали рватися снаряди й міни.

— Щось сьогодні рано почали, — кинув котрийсь із зв'язківців, змотуючи на запасну котушку трофейний кабель.

— То вони сніданок у Антонеску заробляють, — докинув Петро Скрипка.

Годину «молодили» передній край нашої оборони. А коли лараз сникли їх гармати, то за

з запальливою рідиною, комсорг першим голою назустріч сталевим потокам, за якими з п'яним галасом вже бігали фашисти.

3—

Здрігалася земля від близьких розривів снарядів, в повітрі — пиліюга, ревіння моторів. Суцільне пекло. Та не розгубились моряки. Ось на весь богатирський зріст підвізся політрук батареї і його клич «Комуністи, за мною!» підняв

ФАЙЗУЛА З НАМАНГАНА

Петро вже переписує адресу дівчини.

— Ти що, Петре? — шепочу йому.

— Так неможливо.

— Та й недотеса ти, як в бачу. Хіба не пам'ятаєш завітку в дивізіоні, де писали про те, за що генерал Петров нашому Файзулу медаль «За бойові заслуги» вручив? От й відішлемо дівчині ту газету. Нехай знає, як її наречений захищав землю українську. А ти...

І Петро глянув на мене таким очима, що той погляд мейі запам'ятався назавжди...

2—

ДАНОК того осіннього дня видався напрощад погоним. З-за ляману зійшло велике й окрає, наче вмнє вранішньому россою, сонце. Все навкруги ніби ожгло в сяйві величного світа. І мимоволі

якихось три сотні метрів від батареї вже були танки. Их — шість. Вони зупинились на винограднику, що перед самою лінійною обороною піхотинців полку Капітохіна і, нібито вишукуючи найбільш вразливі місця, вели вогонь. Ось вони пішли в обхід батареї.

— Може це й на краще, — звертаючись до лейтенанта Сугокоя, зауважує комсорг. — Будемо бити по бортах. Це їх болячі місця.

— Маєш рацію. Файзула. Их треба будь-що зупинити. Спалити, Перевір, щоб усі підготували пляшки з рідиною.

— Братці, готуй гостинці фашистам. — І захопивши кілька пляшок

з трапези всіх. В атаку пішли не тільки комуністи.

А танки насувалися. Та в їхньому просуванні вже помітне безладдя.

— Маєте, гади. Це вам за Україну. За землю радянську! — назвідник Скрипка і його друзі Дмитро Петренко, Василь Довгальов, Артем Долотов послали снаряд за снарядом — вже по піхоті, яка почала скупчуватись до нової атаки.

На лівому фланзі горів третій танк, інші давно повернули назад.

— Хто ж підбив третього? — вже зупинивши вогонь, розпитував Петро.

І тут всі побачили, як падав Файзула. Хлопці, що йшли в контратаку на ворожу піхоту,

Конкурс „Моя Батьківщина“

понесли його на руках. Комсорг був ще живий. Його груди перерізано автоматною чергою.

— Це він спалив «коробку». Ще мить і вона з оголеного флангу ввірвалася би на батарею. Врятував гармати, людей, а сам... — гірко пояснював його найближчий друг Віктор Чварок.

ШИРОКІ приморські степи України. Волею парії, працює тисяч радянських людей вони перетворені в квітучі сади, родючі ниви. Не візидати їх сьогодні. Вони оновлені тими, хто їх захищав, оновлюються їхніми дітьми й онуками. Там, в приморському степу, на околиці Дачної ми залишилися на вічний спочинок свого побратима, узбека з далекого Намангана. Хлопця, який над усе мріяв вчити дітей.

Іван КОТОВСЬКИЙ,
учасник Великої Вітчизняної війни, член обласного літоб'єднання.

В ГОСТЯХ У ДОЯРОК-ТРИТИСЯЧНИЦЬ

РАНОК шурхотів за вікном вишневим листям. Ті вишні насидили вони разом з Михайлом, коли назавжди вирішили пов'язати свою долю із степовим селом на Кировоградщині.

згодом, попрацювавши, придбали і власну хату. Прийшов достаток.

ДЗВІНОК будильника перервав роздуми. Згадала, що

ла в заслугу лише собі. Бо що тоді, коли прийшла на ферму, обняла її, як давню знайому, доярка Надія Чабарай.

— Будем, Ганно, разом сві-

До рівня рекордистки підходила і корова Калино, щодоби вона давала близько 20 кілограмів продукції. Їй та іншим тваринам доярка приділяла особливу увагу. Зате рішуче вимагала замінити маломолочних корів. Адже вона вирости-

дисток, які щодоби дають 20—25 кілограмів молока. НІНІ Ганна Боршова наділа від кожної корови більше як по три тисячі кілограмів молока. Останнім часом трохи наперед вийшла її вчителька Надія Чабарай. Але передові-

...І росте Іванко степовиком

завела годинника трохи раніше, бо день чекає на неї незвичайний. Сьогодні молода доярка має доставити у Компаніївку на виставку сільськогосподарських тварин свою корову-рекордистку, яка дає щодня по 25 і більше кілограмів молока. Загалом же добові надой закріпленої за нею групи корів найвищі і в колгоспі, і в районі. Нещодавно, поздоровляючи, головний зоотехнік колгоспу Василь Федорович Фульга повідомив, що на честь Ганни піднято біля райкому партії Червоний прапор.

танки стрічати, — сказала. — А що незрозуміло — запитуй, не соромся. Підходили і радили, як взятися за справу Людмила Кирпа, Марія Ершова, інші тваринниці. Через деякий час Ганна, завдяки їм вже оперувала такими поняттями, як кормова одиниця, раціон, концентровані корми, мінеральна підгодівля. Надой від її групи корів зростали. Ганна складала раціони годівлі і для кожної тварини. Скажімо, корова Роза дає 25 кілограмів молока щодоби, їй більше належить виділяти і концентрованих кормів.

ла і заміну, поповнила молодими тваринами свою групу. — Бути тобі першою серед нас, — говорили, радіючи з її успіхів, подруги. Ганна знала, що і Надія Чабарай, і Людмила Кирпа — кращі доярки району. Бути попереду їх — така думка їй і в голову не приходила. А ось працювати так, як вони, прагнула. Вчасно корів годувала, напувала, виводила на прогулянки, суворо дотримувалась раціону. Цікавилась спеціальною літературою. І ось результат: перше місце серед доярок району, вирощена група рекор-

лейне змагання триває. Підсумки, які будуть підбиті в кінці року, остаточно визначать переможця. Та хто б не переміг — учениця чи вчителька — радість їх буде спільною. Ганні згадують синява Карпат. Але, думаючи про степові світанки, які зустрічає разом з подругами по праці, все більше переконуються: і тут знайшла своє щастя, любов односельчан. А малі Іванко та Марічка вважають себе справжніми степовиками.

В. ДІМІН.

Колгосп імені Тельмана Компаніївського району.

ВДОСКОНАЛЮЮЧИ БОЙОВУ ВИУЧКУ

З великим патріотичним піднесенням особовий склад Червонопрапорного Київського військового округу готується гідно зустріти 50-річчя утворення СРСР. У нинішньому навчальному році частини й підрозділи зробили новий крок вперед у бойовому вдосконаленні, підвищенні польової виучки, зміцненні боєготовності. Збільшилась кількість передових колективів, поповнились ряди відмінників навчання, класних спеціалістів, сміртсменів-розрядників.

Про це говорилось на засіданні Військової ради округу, присвяченому підсумкам бойової і політичної підготовки в нинішньому навчальному році. У доповідях командуючого військами округу генерал-полковника Г. І. Салманова, члена Військової ради — начальника політуправління округу генерал-полковника А. І. Беднягіна і виступах були детально проаналізовані результати ратної праці воїнів, намічені шляхи дальшого підвищення бойової майстерності особового складу.

На засіданні Військової ради виступив член Політбюро ЦК КПРС, перший секретар ЦК КП України В. В. Щербинський. Він розповів про роботу партійних організацій республіки по виконанню рішень XXIV з'їзду КПРС, завдань п'ятирічки, підготовці до 50-річчя утворення СРСР.

Товариш В. В. Щербинський тепло поздоровив генералів і офіцерів, усіх воїнів округу з наступним святом — 55-ю річницею Великої Жовтневої соціалістичної революції, побажав їм нових успіхів у бойовій і політичній підготовці.

(РАТАУ).

11 Листопада у місті Кировограді розпочнеться III тур фестивалю, присвяченого 50-річчю утворення СРСР

Цю молоді співацьку добру знають глядачі і слухачі не лише по виступах у складі музично-лекторської бригади обласної філармонії, де вона артистка. Валентина Паюхіна часто виступає по радіо, телебаченню. Її дзвіний голос хвилює слухачів. З пісню Олега Смирнянського на слова Леоніда Народового Валентина Паюхіна виступала на Міжнародному фестивалі фольклорного мистецтва у Бельгії. Зараз Валентина підготувала новий репертуар до 50-річчя утворення Союзу РСР.

На фото: співає Валентина ПАЮХІНА. Фото В. КОВПАКА.

ФЕСТИВАЛЬ. ЗАКЛЮЧНИЙ ЕТАП.

Про цей колектив йде добра слава. Не лише в Олександрії, а й по всій області. Хор Олександрійського електромеханічного заводу часто виступає на підприємствах Кировограда, Олександрії, Світловодська. Колектив неодноразово був лауреатом обласних оглядів художньої самодіяльності. Велика заслуга в тому, що робітничий хор за високим майстерністю наблизився до професійного рівня, належить його керівникові, самодіяльному композиторові В. П. Скляру.

Л. МИКОЛАЄНКО.

ЙДУТЬ ХЛОПЦІ В АРМІЮ

Ставний, широкоплечий юнак, тримаючи в руках документи, ступив кілька кроків до центру кімнати і голосно доповів:

— Товаришу підполковник, призовник Володимир Булаєнко прибув для проходження призовної комісії. Члени комісії, давши ряд запитань, дізнаються, що Володимир працює електрослюсарем, одержав спеціальність радіоелектрографіста, виконав нормативи комплексу ГПО. Один за одним до кабінету заходять призовники. Шофер колгоспу імені Чкалова з села Федорки Петро Голоцько направляється в артилерійський військ. Разом з ним буде нести службу і слюсар заводу чистих металів міста Світловодська Володимир Олятин, який закінчив курси при місцевому автомотоклубі і одержав права шофера третього класу.

Людно в приміщенні і на подвір'ї Світловодського військового комітату. Весело перемовляються між собою юнаки. Вони щойно вийшли з Ленінської кімнати, де з майбутніми воїнами проводили бесіди ветерани, офіцери, які тепер на заслуженому відпочинку і весь свій вільний час віддають вихованню молодого покоління. Багато вразено у юнаків від розмови з полковником у відставці льотчиком-винищувачем учасником Великої Вітчизняної війни А. А. Бородаєм.

Наставники призовників радіють від цих зустрічей, адже в армію йде добре підготовлена, висококваліфікована молодь. 98 процентів юнаків з числа призовної молоді склали нормативи ГПО.

Добру підготовку майбутніх воїнів проводять в колгоспах імені 40-річчя Жовтня та імені Жданова, на Світловодському заводі чистих металів.

На адресу військового комітату прибувають листи, в яких висловлюється подяка командувача за виховання і сумлінне вивчення військового обов'язку воїнами-світловодцями. В числі крашних матросів Тимофій Кочергін та Анастолій Федоров, молодший сержант Леонід Скач, рядові Микола Петров, Віктор Мауренко, Петро Піценко. Їх фотографії поміщено у військоматі на стенді «Відмінники бойової і політичної підготовки». Біля нього — майбутні воїни. Вони вдякуються у знайомі обличчя своїх старших друзів, уявляють себе у військовій формі, обіцяють бути гідними звання радянського солдата.

І. КАРАНТ, ваш позаштатний кореспондент. Світловодський район.

ПРОПОНУЄ ВИДАВНИЦТВО «МОЛОДЬ»

ЧЕТВЕРТИЙ УЖИНОК

Вже понад десятиліття книжок з маркою видавництва ЦК ЛКСМУ «Молодь» знайдеться на книжкових полицях бібліотек та книгарень. Великим попитом читачів користується література нашого видавництва, випущена до 50-річчя утворення Союзу РСР. Маємо на увазі публіцистичний збірник «Під сонцем братерства», поетичні книжки «Невідружбів» та «Березова крижаниця», книгу-альбом «Молода гвардія».

Калініна, Н. К. Крупської, М. В. Фрунзе, С. М. Кірова, В. П. Затонського та багатьох інших діячів Комуністичної партії і Радянської держави про молоді покоління. Школярям «Молодь» адресує збірник «Присяга на вірність». У цій книзі розповідається про те, як краще згуртувати комсомольську організацію школи, поживити роботу класних комсомольських груп, підвищити якість навчання. Вона стане в пригоді не тільки ватажкам учнівської молоді, а й старшим наставникам юнаків та дівчат — вчителям, старшим піонервожатим.

комсомольських організацій над частинками і підрозділами Радянської Армії і Військово-Морського Флоту.

Багато юнаків та дівчат цікавляться життям ровесників за кордоном. Про це вони можуть довідатися з книжки Литвинця «Мовчазні статуї борцями», де розповідається про соціально-політичне і економічне становище молоді у капіталістичних країнах; умов праці та її оплата, професійна підготовка, навчання у вищій школі і т. ін.

Багата видавничка нива четвертого кварталу на поетичні видання. Передусім назвемо подарункове видання Василя Симоненка «Лебеді материнства», нову збірку Юрія Сердюка «Все, що зі мною», книжку віршів поетів героїчного В'єтнаму «Слово з полум'я», поезії Тамари Коломєць та ін.

Різноманітна за тематикою та жанровими ознаками проза видавництва. У четвертому кварталі побачать світ роман П. Антонова «Коли розлучаються двоє», твори Г. Косинки, роман П. Коцури «Іван Богун».

Серія «Життя славетних» 1972 року завершиться книжкою В. Дрозда «Ювеналій Мельников» — твором про людину, яка навічно випсала своє ім'я в історію революційного руху на Україні. У бібліотеці першої прозової книжки дебютує повість «Хай буде в домі хліб» Володимир Волосенко, в Ерміслав Гришук — збірником оповідань «Білий птах».

З перекладної літератури видавництво підготувало до друку твори письменників Радянського Союзу і зарубіжних літераторів. З-поміж цих книжок популярний роман колумбійського письменника Р. Арділі-Арділі «Нефертіті» — царя Египту, вперше українською мовою вибде твір чехословацького письменника Карела Полачека «Чоловіки в офсайді».

Великий попит серед найширших верств населення мають книжки військово-патріотичної тематики. В цьому розділі літератури побачить світ книжка Героя Радянського Союзу, учасника Сталінградської битви М. Вайнруб «Ети сталінські парні», зариси про нілосталінські часи Великої Вітчизняної війни «Герої повітряних та...

ЛАУРЕАТИ ОБЛАСНОЇ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ПРЕМІЇ ІМЕНІ ЮРІЯ ЯНОВСЬКОГО

Бюро обкому ЛКСМУ розглянуло матеріали, представлені на здобуття обласної комсомольської премії Юрія Яновського. Визначено переможців конкурсу, присвяченого 50-річчю утворення СРСР. Премії присуджено:

В ГАЛУЗІ ЛІТЕРАТУРИ

БАЗИЛЕВСЬКОМУ ВОЛОДИМИРУ ОЛЕКСАНДРОВИЧУ, члену Спілки письменників України — за поему «Пора перельоту», надруковану в газеті «Молодий комунар».

В ГАЛУЗІ ОБРАЗОТВОРЧОГО ТА ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА

ЕНДОВИЦЬКОМУ СЕРГІЮ ЄВГЕНОВИЧУ, БУДАНЦЕВУ АНАТОЛІЮ ЮХИМОВИЧУ, ГРИШИНУ ВОЛОДИМИРУ АНДРІЙОВИЧУ, художникам кіровоградських художньо-виробничих майстерень — за створення експозиції в музеї Ю. І. Яновського в селі Нецаївці, Компанієвського району.

В ГАЛУЗІ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

КІРОВОГРАДСЬКОМУ ОБЛАСНОМУ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНОМУ ТЕАТРУ ІМЕНІ М. Л. КРОПІВНИЦЬКОГО (головний режисер І. В. Казнадій, директор Г. Л. Мелконов) — за плідну творчу і виховну роботу з молодими акторами.

В ГАЛУЗІ МУЗИКИ

БРОВЧЕНКУ ВІКТОРУ ІВАНОВИЧУ, викладачеві Кіровоградського музичного училища — за Другий концерт для баяна з оркестром («Молодіжний»).

Днями на комсомольській практично-науковій конференції, присвяченій 50-річчю утворення СРСР, першим секретар обкому ЛКСМУ М. Г. Гайдамака вручив премії лауреатам.

ГОТУЮЧИСЬ до свята Великого Жовтня, радянські люди мають всі підстави висловлювати задоволення тим, що воно відзначатиметься в цьому ювілейному році в умовах значного поліпшення міжнародного клімату і пом'якшення напруженості. Спідружність соціалістичних країн, озброєна програмою миру, яку розробив XXIV з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу, добилась великих успіхів у розв'язанні багатьох важливих міжнародних проблем.

важлива міжнародна проблема. Світова громадськість з почуттям глибокого задоволення зустріла взятє Радянським Союзом і Сполученими Штатами взаємне зобов'язання зробити все можливе для уникнення воєнного протистояння і поважати

вали ті результати, яких було досягнуто в розв'язанні дружніх відносин Радянського Союзу з іншими капіталістичними країнами і насамперед з Францією. Минув рік від того моменту, коли Генеральний секретар ЦК КПРС Л. І. Брежнев, здійснивши офіційний візит

ДЛЯ СВІТУ ДОБРОЇ ВОЛІ

ВТІЛЮЮЧИ В ЖИТТЯ ПРОГРАМУ МИРУ

Активна зовнішня політика СРСР, яка спирається на зростаючу могутність нашої країни і всієї соціалістичної співдружності, є дійовим фактором світової політики.

суверенну рівність усіх країн. Не менш важливою, на одностайну думку світової преси, була і досягнута в ході московських переговорів домовленість про обмеження стратегічних озброєнь США і СРСР.

у Францію, підписав разом з президентом Ж. Помпідю спільний документ про принципи співробітництва між СРСР і Францією. Розвиток франко-радянського співробітництва, так само як і нормалізація відносин між СРСР і ФРН, що сталося після нього і виявилася, зокрема, в укладенні радянсько-західнонімецького договору, сприяли оздоровленню обстановки на європейському континенті. Країни Західної Європи прийняли висунуту нашою країною та іншими соціалістичними державами пропозицію про скликання загальноєвропейської наради з питань безпеки і співробітництва, і з метою практичної підготовки цієї наради 22 листопада у Хельсінкі мають початись багатосторонні політичні консультації. (ТАРС).

Підбиваючи підсумки того, що було зроблено після з'їзду, слід насамперед нагадати про результати радянсько-американських переговорів на найвищому рівні, які відбулись у Москві в травні цього року. Політика Р. Ніксона була першим офіційним візитом Президента США в Радянський Союз за всю історію відносин між двома країнами. Як вказували в цьому зв'язку американські газети, визнання Вашингтоном того факту, що в нинішніх умовах без Радянського Союзу, а тим більше асупереч йому, не може бути розв'язана ні одна

Немає ніякого сумніву в тому, що, стоячи на шляху взаємовигідного ділового співробітництва з нашою країною, американські керівники враху-

Ізраїльська воєнщина продовжує агресивні дії на території Лівану та Сирії. В результаті нальотів авіації, обстрілів гинуть мирні жителі — діти, жінки, старики.

На знімку: руїни на місці населеного пункту в Сирії. Фото АПН.

НА СПУСТИЛОМУ току біля купи соняшникового насіння, що відливає атрактивним блиском, працюють люди. — Он наш директор з дівчатами, — показує лінія колгоспниці в їх напрямку. — Катю! Тут ось до тебе прийшли... Молода чорнява жінка привітно посміхається і простягає руку — Катерина Милова.

Чимало є і співців, і майстрів художнього слова...

— А ти про наші вечори розкажи, — підказують подружці дівчата.

Багато часу, завзяття і фантазії вкладав в них станкуватський комсомольці! От хоча б зустріч з одиосельцями — учасниками Великої Вітчизняної війни. Вона збіглася з проходами в армію молодого тракториста, члена комсомольського комітету Леоніда Бондара. Ветерани С. Г. Сметлов, І. Т. Драгоєв, Г. І. Алаєв розповідали про легкі шляхи до Перемоги, давали батьківські настанови майбутньому воїну. Потім виступила комсорг Катерина Милова, розповіла про товариша, а дівчата подарували вишитий килим і вручили шкатулку з рідною землею та наказали свято обрігати спокій, шастя і мирний труд радянських людей. Від правління колгоспу схвалюваному призовнику вручили цінний подарунок.

Такий вечір запам'ятовується на все життя і майбутньому воїну, і його одиосельчанам.

Або ще одна зустріч з орденоносцями Станкуватого під девізом: «Честь і шана героям бив і праці», що перетворилася на справжнє свято. Задалегідь розіслали запрошення почесним гостям, святково прикрасили зал. І от під бурхливі оплески, сяючи бойовими і трудовими орденами, та сцену виходять одинадцять шанованих людей колгоспу. Від імені героїв війни виступив М. Д. Неделков і разом з присутніми ще раз пригадав важкі воєнні доріжки, по яких пройшло від Волги до Берліна його покоління. Потім звучали в залі слова про відбудову і розквіт рідного колгоспу, про щасливе сьогодні і світле завтра.

Зараз готуються проводи на пенсію шести ветеранів колгоспу. Що і як буде — комсомольці поки тримають у таємниці, та думую, це буде пам'ятна подія для людей, що віддали рідному колективу десятки років праці.

Це добре, що в Будинку культури прокладається так багато вечорів відпочинку, зустрічей, концертів художньої самодіяльності. Але кожен вечір їх не організовувати. Чим же займається молодь саме в такі дні?

— Та ніхто не сумує, — посміхається дівчата. — Кіно, заняття хорошого, драматичного, вокального і танцювального гуртків. Якщо навіть не знаєш, яке ж заняття вибрати. Для бажаних — шахи, шахи...

Ось так і працюють у Станкуватському сільському Будинку культури, який очолює Катерина Милова. І коли тепер скаже мені хто, що не може бути організатором молодіжних справ людина сімейна, я обов'язково порекомендую йому поїхати у Станкувате і зустрітись з Миловою, директором Будинку культури, секретарем передової комсомольської організації району, матір'ю двох дітей. Хай розпитає про її роботу комсомольців чи літніх людей. Я переконаний — його думка зміниться.

...Іду по центральній площі Вільшанки і раптом щось зупиняє мене біля районної Дошки пошани. Серед портретів героїв високих врожаїв дивляється на мене уважні, ледь усміхнені очі п'ятогоного культурмійця Катерини Милової.

А. ГАЙ.

с. Станкувате, Вільшанського району.

— Директор Станкуватського Будинку культури і комсорг колгоспу імені ХХІ з'їзду КПРС, кращої в районі комсомольської організації, — доповнює другий секретар районного комсомолу Любов Антоноук.

— Нічого особливого у нас немає, — говорить Катерина, коли дізнається про мету нашого приїзду. Та на неї з усіх боків загукали подруги, що неспомітно підійшли до гурту:

— Як то нічого? А гуртків скільки, хор он який, на весь район слава йде. Та й п'єсу вдано поставили... Ні, Катю, давай уже все по порядку! І всі разом, доповнюючи одна одну, почали розповідати.

Гордістю Будинку культури є сільський хор. Захоплено зустрічали його в рідному селі, в сусідніх селах Малій Вільшанці, Лозоватці, Малій Мазниці. Не раз аплодували йому і в районному центрі на фестивалях та конкурсах...

— Без сумніву скажу, — підтримує керівник хору Олена Бренга, — що наш гурток має найбільшу популярність. На заняття з радістю приходять і школярі, і літні, всі, хто не байдужий до найдревнішого і найпрекраснішого з мистецтв — пісні.

Серед хористів колгоспниця В. Радлова, скотар І. Монастирський, директор восьмирічної школи Я. Карамалюк, комсорг школи Алла Доценко, учениці Катя Тончева, Віра Драганова, Катя Яковлева. Це — активісти нашого гуртка.

— В нашому селі, — продовжує Олена, — живе чимало болгар, далекі предки яких ще у XVIII столітті, тікаючи від турецького поневолення, переселилися на Україну. І хоч їх батьківщина — українська земля, досі живуть прадавні болгарські обряди, звичаї, мова. В своїй роботі ми широко їх використовуємо. Як нас, молодих, арзалили сльози радості на очах ставських бабусь, коли сільський хор заспівав старовинну болгарську народну пісню «Живає то живе...»

Часто у вечірній тиші ліне над Станкуватим задужежна пісня, і люди, на хвилину відклавши усі справи і прислухаючись, стиха мовлять: «Знову наш хор на заняття зібрався...»

— Хороший у нас і драматичний гурток, яким керує бібліотекар Валентина Зібірова, — знову вступає в розмову Катерина Милова. — Залам'яталася глядачам вистава за п'єсою О. Коломійця «Фараони», де головні ролі виконували бригадир тракторної бригади комсомолець Іван Григор'єв, майстер машинного доїння П. С. Милов, тракторист І. П. Доценко, вчителька Н. В. Семенов.

РІДНІ ОБРАЗИ КОЛАСА

ЛЮДИ ПОДІЛ ЧАС
3 Листопада — 90 років з дня народження [1882—1956] ЯКУБА КОЛАСА [К. М. МІЦКЕВИЧА] ВИЗНАЧНОГО БІЛОРУСЬКОГО РАДЯНСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА.

«Славний син білоруського народу Якуб Колас, — писала «Правда», — жив усіма помислами, горем і радістю свого народу. Він проник в глибини народної душі, народного характеру, як справжній поет він відчув і передав зачарування рідної білоруської природи, як справжній поет передав він думи і прагнення свого народу».

Це підсумок довгого творчого життя Якуба Коласа, яке було великим людським подвигом. Подвигом, звершеним не однієї миті, не одного героїчного дня. То був пелюсток до пелюстка вив'язаний багатобарвний вінок хвилюючого одкровення.

1882—1956 роки. Це літа Якуба Коласа. Це від бокононого дитинства на хуторі Акінчицях до народнопоета БРСР — з 1926 року, до академіка АН БРСР — 1928 року, до першого віце-президента Академії наук Білоруської РСР — з 1929 року.

«В 1905 році, — згадував Якуб Колас, — я був уже зазначним ворогом царизму і в цьому напрямку вів роботу». Тоді Колас працював сільським учителем, що за вірші свої та революційну роботу був кинутий у тюрму...

Людина праці, обездолений народ, який піднімається на боротьбу — головний герой поетичної творчості Я. Коласа в дожовтневий період.

В умовах радянської дійсності Колас стає патетичним співцем соціалізму. Проникливе зображення нової радянської людини, її героїчних справ — пафос творів народнопоета радянського часу.

ДВІ ВИСОТИ ЮРІЯ ДЕНИСОВА

Юрій Денисов — будівельник-монтажник. Працює на будовах Москви 18 років, будував житлові будинки, школи, дитячі садки в Хімках, Перові, інших районах столиці, брав участь у спорудженні будинку РЕВ. Але він не тільки будівельник, він поет. В 1971 році вийшла з друку книга віршів Денисова «Етажи». Твори поета — робітника, його переклади віршів з мов народів СРСР публікуються в газетах і журналах, окремих виданнях.

ПЕРЕДІ МНОЮ лежить збірка віршів «Етажи», випущена видавництвом «Молода гвардія». Її тепло зустріли читачі й критики. Видавництво присудило автору премію.

Книжка невелика, віршів у ній небагато, але це справжні вірші, сильні, схвалювані, щирі, вони свідчать про обдарованість поета, про його творчу індивідуальність. Юрій Денисов пише про те, що йому найближче: про професію будівельника, роботу, «своїх товаришів». Перевага його віршів у тому, що, як справедливо підкреслили у передмові поет Рюрик Іванов, він «по-своєму вводить нас в поетичний світ робочої людини».

Коли перечитуєш вірші Денисова, здається, ліби побував «на верхах» будови, яка обдувається усіма вітрами, де на висоті загораються вогники зарплатня, відкіль можна оглянути оком пів-Москви. У збірці увійшли і інші вірші, в яких передано світ, життя з його радощами і гіркотою, з усією складністю людських взаємин. Вірші про природу. Завершує книжку цикл віршів, створених автором під час служби в армії на Півночі.

Перший вірш Юрія Денисова надруковано в журналі «Юність» в 1956 році. Тоді йому було двадцять. Він працював на будові теслею і відвідував літб'єднання «Висота», створене при багатотиражній газеті Головомосбуду «Знамя строителя». Тут він пройшов школу поетичної майстерності. Дуже багато йому і

іншим членам літб'єднання доли зустрічі з відомими поетами: Михайлом Светловим, Ярославом Смеляковим, Сергієм Нарочетовим, Василем Казіним, Євгеном Виноуровим, Константином Ваншенкіним та іншими.

Вірші Юрія Денисова друкувалися в багатотиражній московській будівельній газеті. В 1961 році цикл його віршів «Моя робота» отримав другу премію на Всесоюзному конкурсі «Наша Батьківщина», оголошеному газетою «Комсомольская правда». Редакція одержала тоді 14 тисяч конвертів з віршами. Твори тесляра Юрія Денисова звернули на себе увагу новизною змісту, яскравою самобутністю. Ярослав Смеляков писав про Денисова в «Комсомольской правді»: «Це молодий багатообіцяючий поет. Його перші літературні успіхи несподівані. В нашу багату літературу прийшов новий молодий поет». Тепле напуття відомого майстра радянської поезії окрило Юрія Денисова, породило в ньому віру в себе. Скоро у збірці «Притяжень» було опубліковано цикл його віршів «Сиреневий бульвар».

Чим займається Юрій Денисов сьогодні? — Працюю, — говорить він, — над новою книгою віршів з умовною назвою «Пригород». І багато перекладаю. В основному з української, а також інших мов: білоруської, бурятської, осетинської, абхазької, адигейської... В 1973 році у видавництві «Молодая гвардія» має вийти збірка віршів талановитого україн-

ського поета Володимира Забаштанського, людина рідкісної душевної стійкості і мужності. В результаті вилучення з кар'єри, де він працював, Володимир втратив зір і обидві руки. Але тяжкі випробування не зламали Забаштанського, він знову в строю, і тепер його зброєю стала поезія.

Я спитав Юрія, хто його улюблені поети, у кого він навчається.

— Перш за все Маяковський. Він приваблював мене як революційний поет і як видатна особа...

Близька мені творчість й іншого чудового поета, співця Росії — Сергія Есеніна... Із зарубіжних поетів мені подобаються вірші Павло Неруді, Ніколеса Гільєна, Сальваторе Квазімодо, Роберта Фроста.

На книжкових полицях багато книг віршів, поетичних збірок, антологій. Не дивно — тут живе поет. Книги російських класиків, сучасних радянських і закордонних поетів. Радтом помічав підручник Італійської мови.

— Хочу зустріти за його вчення, — сказав Юрій Денисов. — А потрібно мені знання Італійської мови для чого. Якось я прочитав в українському перекладі вірші Італійського поета-робітника Рокко Скотелларо. Ці вірші, глибоко людні, щирі й правдиві, вірші про

простих людей, схвилювали мене. Щоб пірною перекласти їх, потрібно знати мову оригіналу. Ось чому я віршів вивчав італійську. Вірші Рокко Скотелларо варті того.

Денисов розповів мені, що передплачує і постійно читає болгарську газету «Літературен фронт». Він поступово вивчив болгарську мову і тепер мріє про те, щоб перекладати поетів соціалістичної Болгарії.

А чим окрім поезії і книг захоплюється монтажник Юрій Денисов?

— Люблю, — говорить він, — бродити підмосковними лісами. ловити рибу в річці. Люблю голубів, непогано розбираюся в їх породах, повадках... А ще, коли говорю про білий сербозис, люблю своїх друзів, адже немає нічого дорожчого справжньої дружби, людської участі, уваги. Друзів у мене багато: і серед робітників, разом з якими я працюю на будовах, і серед поетів, котрих перекладаю, з якими зустрічаюсь...

Такий він — Юрій Денисов, будівельник і поет, людина несамолюбної душі, людина, що піднімаючись поверхами новобудов, піднімається у великий і світлий дім поезії.

Олег ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ.

ПОМІТИВ ОБ'ЄКТИВ

ПОГЛЯД.
Фото А. БУДУЛАТЬЄВА.

ОСТАННІ УЗГОДЖЕННЯ ПЕРЕД ДОРОГОЮ.

Фото М. ПОЖНОВА.

ДОВІДКОВИЙ ВІДДІЛ МК

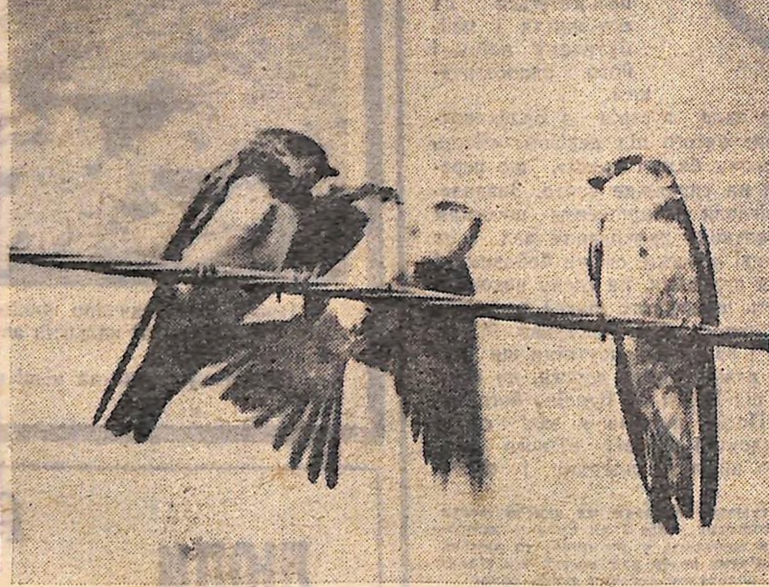
Учень десятого класу Тишківської СШ № 2 Григорій Головань, що у Добровеличківському районі пише:

«Я займаюсь малюванням, відвідую шкільний художній гурток і маю бажання після закінчення десяти класів поступити в художню школу у м. Кіровограді».

Курс навчання в школі — 4 роки. На навчання приймаються діти 11—12 років.

З листа Григорія ми зрозуміли, що він мріє стати художником. Для цього потрібно закінчити художню училище або ж художній інститут (адреси їх ви можете вивести у довідника для вступу у вищі та середні спеціальні навчальні заклади). Вчителі до оцінювачів цих закладів великі. Тому радимо бажаним показати свої роботи художникам із спеціальною освітою, проконсультуватись у них.

До речі, відповідні консультації вам можуть дати і викладачі Кіровоградської дитячої художньої школи, що на вул. Шевченка, 5/22.

Героїка і романтика громадянської війни завжди захоплювала нашу дитвору. Хто з малюків не заздрив тим хлопчикам, знайомим із книг, котрі йшли поруч з лицарями революції, хто б з них не хотів бути бійцем дивізії легендарного Чапая.

Час віддалив сьогоднішніх піонерів від їхніх улюблених героїв. Та він не спроможний завадити дитворі прилучитись до них — чи то у мріях, чи у наслідуванні рис, чи, навіть, у творчості. Тож на виставці робіт учнів Кіровоградської дитячої художньої школи, яка протягом місяця демонструвалася у вестибюлі кінотеатру «Мир», ця тема стала чи не провідною. Події громадянської війни, пройшовши через призму дитячих переживень, вилилися у хвилюючі лінійки.

Художня школа має хороше традиції. І одна з них — та, що викладачі — Ю. С. Іващенко, Л. І. Бондар, А. В. Шевченко, М. В. Надеждин, Л. Л. Кодек — вмійють віднайти у дитини притаманне тільки їй, зрозуміти коло її захоплень, не засушити заняттями, а підкорити уроки виробленню в учня, нехай поки

що несміливого, але власного почерку.

Про це свідчить безпосередня і така багата на фантазію ілюстрація Іри Шарикіної до «Мухи-цокотухи», ілюстрації до казок, виконані Тонєю Порякуан, Сашком Струмиленком, ескіз оформлення вітрини Світлани Капотенко, вже згадані лінійки, авторами котрих є Сашко Дудников, Євген Колесников, Сашко Козловський та інші учні школи.

Слово «звіт» сьогодні зустрічаємо щоденно. Їм, йдучи до свого великого свята — 50-річчя утворення Союзу РСР, — радянські люди за добрим звичаєм несуть йому свої трудові здобутки. Кіровоградській художній школі це чим звітувати. Адже її випускники — це учні художніх училищ, студенти мистецьких вузів. Та чи не найпоказовішим звітом була виставка дитячих робіт, котра продемонструвала копійку праці людей, які щоденно вводять нашу дитвору у чарівний світ художніх образів.

Б. КУМАНСЬКИЙ.
м. Кіровоград.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ

ТЕЛЕЕКРАН

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

ПОНЕДІЛОК, 6 Листопада. ПЕРША ПРОГРАМА, 9.05 — Кольорове телебачення. Гимнастика для всіх. (М), 9.20 — Новини. (М), 9.30 — Кольорове телебачення. Прем'єра телевізійного фільму-концерту «Салют, піонері». (М), 10.30 — Театр юного глядача. Т. Паченцова, І. Миронова. «Тімур Фрунзе». Прем'єра телеспектаклю. (М).

11.50 — Прем'єра телевізійного фільму-концерту «Єнісейські хороводи». (М), 12.50 — Програма мультфільмів. (М), 13.30 — Літературна передача. (М), 14.10 — Кольорове телебачення. Художній фільм «Послання вічності». (М), 15.40 — Прем'єра телевізійного документального фільму «Просто метро». (М), 16.10 — «Товариш пісню». (М), 16.55 — Урочисте засідання, присвячене 55-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції. Святковий концерт. Трансляція з Кремльського Палацу з'їзду. (М), 20.45 — Програма «Час». (М), 21.15 — «Театральна Україна». (К), 22.45 — Вечірні новини. (К).

ДРУГА ПРОГРАМА, 17.00 — Урочисте засідання і концерт, присвячені 55-річчю

Вільної Жовтневої соціалістичної революції. Трансляція з палацу «Україна». В перерві — «На майданіх України». (К), 20.30 — «На доріжці, діти!» (К), 20.45 — Програма «Час». (М), 21.15 — Кольорове телебачення. Художній фільм «Серце Росії». (М), 22.50 — О. Глазунов. Сюїта із балету «Пори року». (М), 23.20 — Новини. (М).

ВІТРОК, 7 Листопада. ПЕРША ПРОГРАМА, 9.50 — Красна площа. (М), Хрещатик. (К). Військовий парад і демонстрація трудящих, присвячені 55-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції. З включенням Кіровограда. 13.30 — Кольорове телебачення. Прем'єра телевізійного документального фільму

«Крайна Рад». (М), 14.00 — «Зарубіжні гості столиці». (М), 14.15 — Кольорове телебачення. Програма мультфільмів. (М), 14.50 — Прем'єра телевізійного художнього фільму «Боба і слон». (М), 16.00 — Концерт радянської пісні. (М), 16.40 — Програма мультфільмів. (М), 17.15 — «Вогні пірку». (М), 18.00 — «По містях Союзу». (М), 18.15 — Художній фільм «Офіцери». (М), 20.15 — Кольорове телебачення. Репортаж про військовий парад і демонстрацію трудящих, присвячених 55-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції. (М), 21.30 — «Запрошує концертна студія». Святковий вечір в Останкіно. По закінченні — новини. (М).

КРЕМЕНЧУЦЬКЕ МІСЬКЕ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНЕ УЧИЛИЩЕ № 10

ОГОЛОШУЄ НАБІР

учнів з спеціальностей: електрозварювальників і верстатників по деревообробці з числа осіб, звільнених в запас із лав Радянської Армії з освітою 8—10 класів. Строк навчання 8 місяців.

Зарховані до училища забезпечуються стипендією в розмірі 70 карбованців і безплатним гуртожитком. Під час проходження виробничого навчання учням виплачується 33 проценти їх заробітку.

По закінченні училища учні направляються на роботу за спеціальністю на заводі виробничого об'єднання «Дніпроенергобудіндустрія» в містах Світловодську, Кіровоградській області і Дніпропетровськ з забезпеченням гуртожитком.

Вступникам слід подати такі документи: заяву на ім'я директора, паспорт і військовий квиток, атестат про освіту, характеристику з військової частини або останнього місця роботи, автобіографію, медичну довідку (форма № 286), 4 фотокартки.

Початок занять з 15 січня 1973 року.

Документи пред'являти особисто або переслати на адресу: м. Кременчук, Полтавської області, Занасип-1, вул. Ярмаочна-9, МПТУ-16. Телефони: 29-94-46, 29-94-47.

ДИРЕКЦІЯ.

Наша адреса і телефони

316050 ГСП, Кіровоград-30, вул. Лунечарського, 36.

Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і мовної роботи та інших відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЯ КОМУНАР», орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Дмитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Галіки, 2.